

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. Virginis Oetinganæ Historia

Irsing, Jakob

Monachii, 1643

C. V. De sacello, cultui Deiparæ, à S. Ruperto, dedicato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64940)

24 OETINGANÆ HISTORIÆ
VIT HOC SACELLVM AN-
NO 545, ET CONSECRA-
TVM EST IN HONOREM
NOSTRÆ DOMINÆ. VRBS
NOMEN A DVCE ACCE-
PIT &c.

A
Hunc nu-
merum aliū
accipiunt
pro 7. aliū
pro 4.

Velfer.
Gevvold V.
Ponte Oeni.
&c.

Hunc Ottonem alii, contra commu-
nem populi scriptorūque multo-
rum sensum ad commenta relegant
vnà cum Theobaldo fratre, quem
Pisonii (Bauzanum est, Tirolis oppi-
dum) salutaribus Baptismi aquis et
piatum tradunt iidem, qui Ottonem
Oetingæ imperasse docent.

CAPVT V.

*De sacello, cultui Deiparæ, à S.
Ruperto, dedicato.*

QVod hodie Deiparæ sacrum
& non Germaniâ tantum vni-
uersâ, sed exteris etiam regni
celebre, Oetingæ sacellum visitat.
Planetis olim dicatum fuisse, res vni-
gò est indubiæ fidei, à maioribus fa-
sta

ma perpetuitate ad nos vsque pro-
fecta, Argumento sunt æquatæ cum
Planetarum numero cellæ, modicis
interuallis, ducti in orbem sacelli
parietem diuidentes; & facies ædifi-
cii tota ad veterum imitationem fa-
norum figurata. Accedit prisca
Germaniæ superstition, Planetarum
cultui inprimis dedita. Solem &
Lunam, memorat Iul. Cæsar: Mar-
tem, & Mercurium, Tacitus. Mars il-
lis, Hesus, & Ares; Mercurius Woda,
Wonda, Teutates appellabatur. De
Teutate, & Hesu Lucanus:

*I. G. Bel Gal,
De morib.
Germ.
Serar. in V.
S. Kiliani
c. 14 1. No-
tat
Id. ib.*

*Et quibus immitis placatur san-
guine fuso*

*Teutates, horrènsq; feris altari-
bus Hesus.*

Jouem idem Poëta vocat Taranem:

*Et Taranis Scythicæ non mitior
ara Diana.*

Adoratum apud Boios Iouem, con-
stat ex epistolis S. Bonifacij: cuius &

*Tom. 8 Bib.
SS. PP. eps
122.*

C 3 Gad,

In op. Chro-
nogr. f. 580.

Serax. l. c.
In Oeting.
& Annal.

Gad, & Goda erant nomina. Veneris
meminere Optmeerus & Auent
quam Freiam siue Vriiam dicebant.
Saturnus, dignum crudo, & crudell
sene, nomen Krodo tulit. Auentinu
tamen, sacelli originem repetens, de
Planetis omninò tacet. nam com
memorato Theodonis Ottonisque
Baptismo: *duo*, inquit in Oeting
*templa extructa prope a Principi-
bus prope pratoria.* Veterem Capel
lam Ratisbonensem, & Oetinganum
sacellum intelligit: illam à Theodo
ne, hoc ab Ottone conditum. Qui
templa si à Principibus iam Christia
norum cœtui aggregatis ædificata
sunt; Planetæ non videntur adorati
in Oetingano. Accedit vetus tabula
supra prolata, quæ Ottonem sacell
conditorem facit:

DVX OTTO SACRA LYM-
PHA PER D. RVPRECH-
TVM LVSTRATVS ÆDI-
FICA.

FICAVIT HOC SACEL-
LVM.

Huic tamen aduersatur alia tabula, To Saller.
in M. S.
quæ à D. Ruperto Idolorum fanum
DEO Deiparæque consecratum
docet.

EODEM QVOQ; TEMPORE
IDOLORVM PHANVM
PRINCIPIS AVLÆ CON-
TIGVVM IN TEMPLVM
CREATORI VNIVERSI, AC
IN HONOREM BEATISSI-
MÆ VIRGINIS MARIÆ
CONSECRAVIT.

Quamquam igitur difficile est, ob in-
sitam maiorum narratione Oetinga-
nis opinionem, Planetas de primâ
facelli possessione deicere; mi-
rum tamen est, Auentinum Planeta-
rum nullam fecisse mentionem. Et
pugnantes inter se tabulæ, veterum-
que silentium videntur ostendere,
rem ad liquidum non esse comper-
tam. Quare de Planetarum vindi-

C 4

cibus

cibus aliqui Ottonem quidem facelli conditorem faciunt, sed nondum Christianum: alii adiunctam sacello partem quadrariam, in longum ductam, Ottoni tribuunt. Cùm prioribus illis pugnat Auent. post Baptistum Principum *templa extructa propere* afferens: cum his pugnat sermonis proprietas: eos enim conditores dicimus, qui partem operis principem extruunt, non qui nouam adstruunt. Quibus tamen omnibus non inesse tantum ponderis iudico, vt propterea ab antiquitatis fide, famaque communi discedamus, quæ nobis & tabularum, & scriptoris vnus auctoritate potior esse debet, cùm & illarum ætas incomperta sit, & Auentinus multis re gestâ sæculis posterior vetustatis fidem non possit abolere. Id omniũ consensione constat, à S. Ruperto sacellum Oetinganum sacris Ecclesiæ ritibus consecratum,

tum, Deoque, matricque Dei dicatum esse: siue id, deturbatâ Planetarû superstitione, in veritatis domicilium cessit: siue nouum, recentibus Christianorum Principum studiis, ædificatum est. Cœpit iam inde Oetinganum templum inclarescere. & progressu temporum tanta ueneratio cultusque accessit, vt præcipua pietatis & religionis arx in Boicâ dici mereatur.

CAPVT VI.

De Cænobio Benedictino, donationibusque Principum Carolingicorum.

Postquam Ludouicus Boicę Rex, Ludouici P I I Imper. F. A. C. DCCC LXXVI. fati concessit: tres filii, Carolomannus, Ludouicus, Carolus, ita regnum paternum inter se partiti sunt, vt Carolomannus Boicam, Pannoniam, Carinthiam, Bohemiam, Morauiam; Ludouicus